

REVISIONEN

Granskning av redovisad måluppfyllelse i delårsrapporten per augusti 2022

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

September 2022
Richard Norberg, revisionsdirektör
Region Västerbotten

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS.....	3
1.1 Kritik mot budgetberedningen	3
1.2 Rekommendationer	4
2. INLEDNING	5
2.1 Förbundsordningen.....	5
2.2 Iakttagelser i 2021 års granskning av delårsrapporten.....	5
2.3 Ansvar för delårsrapporten.....	6
2.4 Revisionsfrågor.....	6
3. RESULTAT AV GRANSKNINGEN.....	7
3.1 Fullmäktiges budget för år 2022 med plan för 2023 - 2024	7
3.2 Styrelsens delårsrapport	10
4. UPPFÖLJNING AV REKOMMENDATIONER.....	12
5. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR.....	13
5.1 Rekommendationer	14

1. Sammanfattande analys

Vi har granskat om de resultat som förbundsstyrelsen redovisar i delårsrapporten per augusti 2022 är förenliga med de mål som fullmäktige beslutat om för året. Granskningen är översiktlig och inte inriktad mot detaljer. Granskningen omfattar inte frågor om delårsbokslutet är upprättat i enlighet med god redovisningssed, i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt om delårsrapporten ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Frågor om räkenskaper besvarar EY i sin granskning av delårsbokslutet. Vår granskning visar att:

- Redovisningen i delårsrapporten om verksamheten är informativ och välskriven. Styrelsen redogör översiktligt för väsentliga händelser under år 2022 fram till och med augusti månad. Vi bedömer att redovisningen är tillräckligt utvecklad. Styrelsen bedömer att verksamhetsmålen för år 2022 redan är uppfyllda. Vi gör ingen annan bedömning.
- Förbundet redovisar per augusti 2022 ett underskott mot budget på 47 miljoner kronor. Styrelsens prognos är att förbundet vid årets slut har ett underskott på 56 miljoner kronor. Styrelsen bedömer att förbundet vid årets slut inte klarar av att uppfylla de mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Vi gör ingen annan bedömning men noterar att det finns osäkerheter i prognosen.

1.1 Kritik mot budgetberedningen

Med anledning av det ekonomiska underskottet framför vi kritik mot styrelsens beredning av budget för år 2022. Trots betydande osäkerheter föreslog styrelsen en budget som byggde på att flygverksamheten skulle uppgå till 6000 timmar. Underlaget till budgeten för år 2022 byggde på osäkra skattningar av vilka önskemål och behov som regionerna hade på flygambulans-transporter från förbundet. Även på kostnadssidan underskattade och utelämnade styrelsen väsentliga kostnadsposter i budgetarbetet. År 2022 var dessutom ett uppstartsår för förbundet där förbundets tjänster skulle behöva trimmas för att möta behoven. Med ett stort negativt resultat per augusti 2022 framstår den budget som styrelsen föreslog inte som genomarbetad och realistisk.

I delårsrapporten framför styrelsen att det redan under senhösten 2021 stod klart att flygverksamheten inte skulle vara i full drift från den 1 januari 2022. Under perioden januari – augusti 2022 var flygtimmarna i genomsnitt cirka 380 timmar mot budgeterade 500 timmar. Positivt är att flygtimmarna i juli 2022 översteg 500 timmar. Det är dock osäkert hur antalet flygtimmar kommer att utvecklas under hösten. En annan osäkerhet är hur kostnaderna för bränsle kommer att utvecklas. I samband med att styrelsen beslutade om sin delårsrapport diskuterade styrelsen olika förslag om hur underskottet skulle hanteras. Planen var att genomföra ägarsamråd och därefter kalla till ett extra fullmäktige före årsskiftet.

1.2 Rekommendationer

Vi rekommenderar att styrelsen fortsättningsvis är mer noggrann och i högre grad tillämpar en försiktighetsprincip i budgetberedningen. Den budget som styrelsen föreslår måste, på såväl intäcks- som kostnadssidan, bygga på så realistiska antaganden som möjligt.

2. Inledning

2.1 Förbundsordningen

Förbundets ändamål är att bedriva luftfartsverksamhet och för sina medlemmar tillhandahålla, samordna och koordinera ambulansflyg. I egen regi eller med hjälp av utkontraktering ska förbundet ta hand om den operativa driften av ambulansflyg och beställnings- och koordineringscentral.

Förbundet leds av ett fullmäktige som utser en styrelse. Styrelsen ska bestå av minst sju ledamöter och sju ersättare. Varje sjukvårdsregion ska vara representerad i styrelsen. På tjänstemannanivå leds verksamheten av en förbundsdirektör.

2.2 Iakttagelser i 2021 års granskning av delårsrapporten

Redovisningen i delårsrapporten var informativ. Styrelsen redogjorde översiktligt för väsentliga händelser under år 2021 fram till augusti månad. Den senarelagda driftstarten innebar att flera av fullmäktiges verksamhetsmål var inaktuella och inte skulle uppnås som planerat. Revisorerna ansåg att styrelsen borde ha lämnat förslag till fullmäktige om reviderade verksamhetsmål i samband med att fullmäktige i augusti 2021 beslutade om en reviderad budget.

Revisorerna bedömde att det fanns risk att förbundet vid årets slut inte skulle klarar det finansiella målet på ett överskott med 2 procent. Med anledning av de osäkra förutsättningarna för intäkterna gjorde revisorerna ingen bedömning av resultatet vid årets slut för det finansiella målet om att förbundet skulle klara den löpande driften utan att behöva ta lån eller begära extra pengar från medlemmarna. Mot bakgrund av de svaga resultaten för verksamhetsmålen och de osäkra förutsättningarna för intäkterna bedömde revisorerna att det fanns risk att förbundet inte skulle uppnå de mål som var av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Det var positivt att fullmäktige hade gett i uppdrag till styrelsen att initiera en översyn av förbundsordningen. Revisorerna konstaterade att den tillfälliga modell för kostnadsfördelning av uppstartskostnader som fullmäktige hade beslutat om för år 2021 avvek från den modell som medlemmarna beslutat om i förbundsordningen. Revisorerna ansåg också att det fanns risk att rekryteringen av piloter inte var förenlig med förbundsordningen.

Revisorerna framförde att trafikstarten och verksamhetens omfattning ställde krav på att styrelsen utvecklade sin styrning och uppföljning. Revisorerna rekommenderade styrelsen att:

- I händelse av stora förändringar borde styrelsen vända sig till fullmäktige och ge fullmäktige möjlighet att ompröva fullmäktiges beslut om verksamhetsmål.
- Besluta om en egen verksamhetsplan och detaljbudget. Besluta om konkreta och mätbara verksamhetsmål. Utveckla uppföljningen av verksamhetsmålen i delårsrapporten.
- Besluta om en internkontrollplan.

- Lämna förslag till fullmäktige om reviderade riktlinjer för god ekonomisk hushållning där det tydligare framgår hur verksamhetsmässiga och finansiella perspektiv ska vägas samman. I uppföljningen i delårsrapporten av mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning bör styrelsen på ett tydligare sätt koppla samman resultat för verksamhetsmål med resultat för finansiella mål.

I december 2021 beslutade styrelsen om en verksamhetsplan och internkontrollplan för år 2022. Förbundets budget för år 2022 med plan för år 2023 – 2024 saknar dock riktlinjer för hur verksamhetsmål och finansiella mål ska vägas samman för en bedömning om god ekonomisk hushållning uppnås. I budgeten kan man läsa att styrelsen under år 2022 skulle lämna ett underlag till fullmäktige om en definition för god ekonomisk hushållning. I juni 2022 beslutade fullmäktige om budgeten för år 2023 med plan för 2024 – 2025. I denna har fullmäktige beslutat att god ekonomisk hushållning uppnås om både finansiella och verksamhetsmässiga mål uppfylls. Därutöver ska verksamheten enligt fullmäktige bedrivas långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt. För att god ekonomisk hushållning ska uppnås anger fullmäktige också att ekonomiska aktiviteter i förbundet ska vara genomförda i enlighet med lagar, regler och etablerade normer.

2.3 Ansvaret för delårsrapporten

Enligt kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning ska förbundsstyrelsen upprätta minst en delårsrapport. Delårsrapporten ska behandlas av förbundsfullmäktige. I delårsrapporten ska styrelsen lämna upplysningar om sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av förbundets resultat och ställning. Styrelsen ska också redogöra för händelser som är av betydelse för förbundet.

Styrelsens delårsrapport ska ge svar på frågan om styrelsen håller sig till de mål och uppdrag som fullmäktige beslutat om för förbundet. Delårsrapporten ska innehålla prognoser om det är troligt att fullmäktiges mål och uppdrag kommer att uppnås vid årets slut.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen ansvarar också för återrapporteringen till fullmäktige. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål och uppdrag som fullmäktige beslutat om för förbundet.

2.4 Revisionsfrågor

Denna rapport avser granskning av delårsrapporten per augusti 2022. Granskningen är övergripande och inte inriktad på detaljer. Den övergripande revisionsfråga som ska besvaras är om det redovisade resultaten i delårsrapporten är förenliga med förbundsordningen och de mål och aktiviteter som är beslutade för året. För att svara på den övergripande revisionsfrågan har vi formulerat följande underliggande revisionsfrågor:

Resultat

- Har verksamheten bedrivits så att det är troligt att fullmäktiges mål, uppdrag och aktiviteter uppnås vid årets slut:

- Verksamhetsmål och aktiviteter?
- Finansiella mål?
- Mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Redovisning

- Är redovisningen i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges mål, uppdrag och aktiviteter uppnås vid årets slut:
  - Verksamhetsmål och aktiviteter?
  - Finansiella mål?
  - Mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer i granskningen av delårsrapporten för år 2021?

De bedömningsgrunder som utgör underlag för granskningens slutsatser är:

- Kommunallagen
- Lag om kommunal bokföring och redovisning
- Förbundsordningen
- Förbundsfullmäktiges mål och budget för år 2022

Granskningen av delårsrapporten är översiktlig och inte inriktad på detaljer. Granskningen omfattar inte frågorna om delårsbokslutet är upprättat i enlighet med god redovisningssed, i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt om delårsrapporten ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Dessa frågor besvarar EY i sin granskning av delårsbokslutet.

Granskningen är genomförd med hjälp av dokumentationsstudie av delårsrapporten per augusti 2022. Under arbetet med granskningen har vi gjort avstämningar med förbundsdirektören och förbundsekonom som också getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

3. Resultat av granskningen

3.1 Fullmäktiges budget för år 2022 med plan för 2023 - 2024

I november 2021 beslutade fullmäktige om budget för år 2022 med plan för 2023 – 2024 (KSA 147-2021). Förbundet var ännu i en uppstartsfas. I budgeten kan man läsa att osäkerheten var stor. Under år 2022 skulle flera regioner ha överlappande avtal med privata operatörer. År 2022 var dessutom ett år för utvärdering där förbundets tjänster skulle anpassas till regionernas behov och önskemål. En osäkerhet var att underlagen för budgeten byggde på osäkra prognoser om regionernas flygbehov. Såväl intäkterna som kostnaderna i budgeten utgick från en beställning på 6000 flygtimmar.

Fullmäktiges budget för år 2022 med plan för åren 2023 och 2024, kostnader i Tkr

	2022	2023	2022
Intäkter	249 628	254 977	259 202
<i>Särskild avgift</i>	49 596	50 601	51 666
<i>Flygkostnader</i>	200 032	204 376	207 536
Kostnader	244 733	249 977	254 120
<i>Personal</i>	84 741	83 656	85 358
<i>Konsult och projekt</i>	11 342	11 434	11 482
<i>Externa kostnader¹</i>	117 669	123 905	126 298
<i>Avskrivningar</i>	24 131	24 131	24 131
<i>Finansiella kostnader</i>	6 851	6 851	6 851
Resultat	4 895	5 000	5 082

1. Hyra av lokaler och hangarer, IT-programvara, bränsle, reparation och underhåll av flygplan, luftfartsavgifter med mera.

För regionerna tillkom därutöver kostnaderna för bemanningen av sjuksköterskor i flygplanen. Sjuksköterskorna i flygplanen är anställda Region Västerbotten, Region Uppsala och Region Västra Götaland och kostnaderna för sjuksköterskorna ingår inte i förbundets budget. I förbundets budget för år 2022 och plan för 2023 och 2024 kan man läsa att regionernas kostnader år 2022 för sjuksköterskebemanningen uppskattades till cirka 30 miljoner kronor. Regionernas samlade kostnader för förbundets verksamhet beräknades år 2022 uppgå till knappt 275 miljoner kronor ($244,7 + 30 = 274,7$ mkr).

Verksamhetsmål

Mot bakgrund av att förbundet under år 2022 fortfarande var i en uppbyggnadsfas beslutade fullmäktige till stor del om processmål. Nedan återger vi de verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om för år 2022:

Tillståndsmål	Processmål	Uppnås
Svenskt ambulansflyg är tillgängligt över hela Sverige	Baser i full drift: Umeå Arlanda Landvetter	Januari 2022 Mars 2022 Mars 2022
Svenskt ambulansflyg har hög beredskap och utför sina uppdrag på rätt tid	De medicinska väntetider som anges av beställare överskrids inte	April 2022
Svenskt ambulansflyg prioriterar sina uppdrag efter medicinsk grad av angelägenhet	Flyguppdragen utförs i enlighet med de medicinska prioriteringar som är överenskomna	Mars 2022

Svenskt ambulansflyg har hög flygsäkerhet	Safety- och complianceplan är upprättad, godkänd och införd	Mars 2022
Svenskt ambulansflyg utvecklar patientsäkerhet	Kabinbesättningen använder vårdgivarnas system för avvikelser	Mars 2022
Svenskt ambulansflyg samordnar sina uppdrag kostnadseffektivt	Kostnaden för flugen patientkilometer kan följas och redovisas	April 2022

Finansiella mål

För år 2022 beslutade fullmäktige om följande finansiella mål:

- Förbundet ska klara den löpande driften under året utan att behöva ta lån eller begära kapitaltillskott från medlemmarna.
- Förbundet ska redovisa ett överskott med 2 procent.

Styrelsens verksamhetsplan

Med utgångspunkt av fullmäktiges budget för år 2022 med plan för 2023 – 2024 beslutade styrelsen om en egen verksamhetsplan för år 2022. I verksamhetsplanen bryter styrelsen ned fullmäktiges övergripande mål till mer operativa mål för styrelsens egen styrning. Styrelsen identifierar också ett antal fokusområden där åtgärder skulle genomföras för att utveckla verksamheten. Dessa fokusområden var:

- Robust digital infrastruktur
- Ökad träffsäkerhet i prognoser och kalkyler av kostnader
- Tydligare dokumentation

3.1.1 Vår kommentar

Kritik mot styrelsens beredning av budgeten

Som framgått byggde budgeten för år 2022 på osäkra prognoser om regionernas behov av ambulansflyg. Trots betydande osäkerheter föreslog styrelsen en budget som byggde på att flygverksamheten skulle uppnå 6000 flygtimmar år 2022. En iakttagelse är att styrelsen samtidigt föreslog mål om att verksamheten inte skulle vara i full drift från i början av året. Enligt två av målen skulle baserna vid Landvetter och Arlanda vara i full drift först i mars 2022. Av texterna i budgeten framgår inte hur begränsad flygverksamheten vid de två baserna i början av året skulle kompenseras för att förbundet skulle klara sin budget för året.

Positiva iakttagelser

Det är positivt att styrelsen vidtagit åtgärder med anledning av rekommendationer som revisorerna lämnade i samband med granskningen av delårsrapporten för år 2021. Ett exempel på det är att styrelsen för år 2022 beslutat om en egen verksamhetsplan för att utveckla styrningen. Av verksamhetsplanen kan vi se att styrelsen beslutade om att åtgärda fler av de brister som

revisorerna identifierade i 2021 års granskning (ekonomistyrning, dokumentation och ärendeberedning).

Vi bedömer att fullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål är mätbara. Det är positivt att styrelsen för år 2023 beslutat om riktlinjer för mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För år 2022 beslutade styrelsen dock inte om en egen detaljbudget. Vi noterar att fullmäktiges budget blivit mer detaljrik i jämförelse med tidigare år vilket är positivt.

3.2 Styrelsens delårsrapport

3.2.1 Styrelsens uppföljning av verksamheten

Den 20 september 2022 beslutade styrelsen om sin delårsrapport per augusti 2022. I delårsrapporten redogjorde styrelsen för väsentliga händelser och resultat i förhållande till förbundets mål och aktiviteter. I delårsrapporten lämnade styrelsen bland annat följande information:

- På grund av pandemin beslutade regionerna i Västra Götaland och Uppsala att skjuta på rekryteringar av sjuksköterskor till flygplanen. Förskjutningen innebar att baserna i vid Landvetter och Arlanda först den 21 februari 2022 kunde ta emot uppdrag från hela Sverige.
- Fler regioner än förväntad hade överlappande avtal med privata flygföretag. Två regioner valde under våren 2022 att förnya och teckna egna avtal med privat flygföretag. Dessutom hade regioner inte i förväntad takt lyckats ställa om beställningar från privata flygföretag till KSA. I augusti 2022 framkom dessutom att två regioner inte hade gett sina verksamheter tydliga direktiv om att rikta sina beställningar till KSA.
- Den senarelagda trafikstarten och det låga antalet flygtimmar hade medfört behov av att täcka förbundets likviditet. Detta hade gjorts genom att förbundet hade förskotts fakturerat medlemmarna.
- I mitten av juni 2022 trädde den nya förbundsordningen i kraft. Styrelsen bedömde att förbundet därmed hade rättat förvaltningsrättens dom om att upphäva styrelsens och fullmäktiges beslut under år 2021 om att avbryta upphandlingen av piloter och bedriva luftfarts- och flygambulansverksamhet i egen regi.
- Den genomsnittliga flygtiden under andra kvartalet 2022 var per patient 1 timme och 14 minuter. Enligt delårsrapporten var det 30 procent kortare tid än vad privata flygföretag hade redovisat. Den kortare flygtiden för förbundet förklarade styrelsen med att jetflygplanen var snabbare, hade fler transporter med två eller tre patienter samt färre tomma flygningar i jämförelse med de privata företagen.
- I delårsrapporten redogjorde styrelsen för rättsliga prövningar genom överklaganden och laglighetsprövningar. Enligt redovisningen pågick en laglighetsprövning av fullmäktiges beslut den 25 november 2021 om verksamhetsplan och budget för 2022 med plan för 2023 och 2024. (Mål nr 22-22).

Uppföljning av verksamhetsmål

Styrelsen konstaterade i delårsrapporten att verksamhetsmålen för år 2022 redan var uppfyllda. Nedan redogör vi för styrelsens redovisning i delårsrapporten om resultaten för verksamhetsmålen.

Fullmäktiges mål	Redovisning i delårsrapport	Vår kommentar
<p>Svenskt ambulansflyg är tillgängligt över hela Sverige.</p> <p><i>Baser i full drift:</i> <i>Umeå (Januari 2022)</i> <i>Arlanda (Mars 2022)</i> <i>Landvetter (Mars 2022)</i></p>	<p>Baserna i Umeå, Landvetter och Arlanda var i full drift från den 23 december 2021, 1 februari 2022 respektive 21 februari 2022.</p>	Målet uppfyllt
<p>Svenskt ambulansflyg har hög beredskap och utför sina uppdrag på rätt tid</p> <p><i>De medicinska väntetider som anges av beställare överskrids inte (April 2022)</i></p>	<p>Beredskap vid alla tre baser på 60 minuter för uppdrag som är PRIO 1. Ett fåtal PRIO 1-uppdrag har nekats eller omfördelats till annat transportslag eller privat flygföretag.</p>	Målet uppfylls
<p>Svenskt ambulansflyg prioriterar sina uppdrag efter medicinsk grad av angelägenhet</p> <p><i>Flyguppdragen utförs i enlighet med de medicinska prioriteringar som är överenskomna (Mars 2022)</i></p>	<p>Medicinskt PRIO-verktyg används vid alla beställningar.</p>	Målet uppfylls
<p>Svenskt ambulansflyg utvecklar patientsäkerhet</p> <p><i>Safety- och complianceplan är upprättad, godkänd och införd (Mars 2022)</i></p>	<p>Safety- och complianceplan finns upprättad sedan oktober 2021. Beredskapen att skriva avvikelser är hög med motsvarande två heltidsanställda.</p>	Målet uppfylls
<p>Svenskt ambulansflyg utvecklar patientsäkerhet</p> <p><i>Kabinbesättningen använder vårdgivarnas system för avvikelser (Mars 2022)</i></p>	<p>Kabinperonalen använder vårdgivarnas system för avvikelser. Det finns dessutom en modell för rapportering av avvikelser som inte är strikt kopplad till flyg- och patientsäkerhet. Ronder för avvikelser genomförs månadsvis med vårdgivarregionerna.</p>	Målet uppfylls
<p>Svenskt ambulansflyg samordnar sina uppdrag kostnadseffektivt</p> <p><i>Kostnaden för flugen patientkilometer kan följas och redovisas (April 2022)</i></p>	<p>Genomsnittlig uppdragstid per patient följs i databas. Tiden har minskat kontinuerligt och är i genomsnitt 30% lägre än för privata flygföretag. Även kostnaden per patient är lägre enligt statistik från privata flygföretag.</p>	Målet uppfylls

Uppföljning av finansiella mål

För årets första 8 månader redovisade förbundet ett resultat på -44,2 miljoner kronor. I jämförelse med det budgeterade resultatet på 3,1 miljoner kro-

nor var det ett underskott med 47,2 miljoner kronor. Underskottet hade uppstått till följd av för låga intäkter från flygverksamheten och på grund av att väsentliga kostnader hade underskattats eller inte fanns med i budgeten (se mer i EY:s finansiella granskning av delårsrapporten).

I delårsrapporten bedömde styrelsen att resultatet vid årets slut skulle bli -55,9 miljoner kronor vilket innebar att förbundet inte skulle uppnå de finansiella målen. Prognosen byggde på ett antagande att flygtimmarna under den resterande delen av året i genomsnitt skulle uppgå till cirka 470 timmar. Risker med ökade bränslepriser ingick inte i prognosen. Styrelsen konstaterade att det fanns en stor osäkerhet i prognosen på grund av att det var osäkert hur antalet flygtimmar och kostnaderna för bränsle skulle utvecklas.

Samlad bedömning av mål av betydelse för god ekonomisk hushållning

Styrelsen redovisade i delårsrapporten att god ekonomisk hushållning skulle uppnås om förbundet nådde sina verksamhetsmål inom ramen för den löpande driften utan att behöva ta lån eller begära extra pengar från medlemmarna. Mot bakgrund av det ekonomiska underskottet bedömde styrelsen att förbundet vid årets slut inte skulle uppfylla kraven på god ekonomisk hushållning.

3.2.2 Vår kommentar

Vår granskning av delårsrapporten visar att styrelsen översiktligt redogjorde för väsentliga händelser under år 2021 fram till och med augusti månad. Redovisningen är informativ och välskriven. Vi bedömer att redovisningen av verksamheten är tillräckligt utvecklad. Vi instämmer med styrelsen om att verksamhetsmålen är uppnådda men att förbundet inte uppnår de finansiella målen och god ekonomisk hushållning.

Vi är kritiska till styrelsens beredning av budgeten för år 2022. Trots betydande osäkerheter föreslog styrelsen en budget som byggde på att flygverksamheten skulle uppgå till 6000 timmar. Även på kostnadssidan underskattade och utelämnade styrelsen i kostnadsposter. Med ett stort negativt resultat per augusti 2022 framstår den budget som styrelsen föreslog inte som genomarbetad och realistisk.

I samband med att styrelsen beslutade om sin delårsrapport diskuterade styrelsen olika förslag om hur underskottet skulle hanteras. Planen var att genomföra ägarsamråd och därefter kalla till ett extra fullmäktige före årsskiftet.

4. Uppföljning av rekommendationer

Granskningen visar att styrelsen vidtagit åtgärder med anledning av de rekommendationer som revisorerna lämnade i granskningen av delårsrapporten för år 2022:

Rekommendation	Vår kommentar
I händelse av stora förändringar borde styrelsen vända sig till fullmäktige och ge fullmäktige möjlighet att ompröva fullmäktiges beslut om verksamhetsmål.	För år 2022 har det inte funnits anledning att ompröva fullmäktiges verksamhetsmål.
Besluta om en egen verksamhetsplan och detaljbudget. Besluta om konkreta och mätbara verksamhetsmål. Utveckla uppföljningen av verksamhetsmålen i delårsrapporten.	Styrelsen har beslutat om en egen verksamhetsplan med mätbara mål. Uppföljningen i delårsrapporten har utvecklats. Fullmäktiges budget är mer detaljerad i jämförelse med tidigare år vilket underlättat styrningen och kontrollen av ekonomi. Styrelsen har dock inte beslutat om någon egen detaljerad budget för sin egen styrning.
Besluta om en internkontrollplan.	Ja.
Lämna förslag till fullmäktige om reviderade riktlinjer för god ekonomisk hushållning där det tydligare framgår hur verksamhetsmässiga och finansiella perspektiv ska vägas samman. I uppföljningen i delårsrapporten av mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning bör styrelsen på ett tydligare sätt koppla samman resultat för verksamhetsmål med resultat för finansiella mål.	Förbundets budget för år 2022 saknar riktlinjer för hur verksamhetsmål och finansiella mål ska vägas samman för en bedömning av god ekonomisk hushållning. I budgeten för år 2023 har fullmäktige beslutat att god ekonomisk hushållning uppnås om både finansiella och verksamhetsmässiga mål uppnås. Uppföljningen i delårsrapporten har utvecklats.

5. Svar på revisionsfrågor

Vi delar styrelsens bedömning om att förbundet inte uppnår god ekonomisk hushållning vid årets slut. Se svar på revisionsfrågor på nästa sida.

Resultat

Revisionsfrågor	Bedömning	Vår kommentar
Har verksamheten bedrivits så att det är troligt att fullmäktiges verksamhetsmål och aktiviteter uppnås vid årets slut?	Ja	
Är det troligt att fullmäktiges finansiella mål uppnås vid årets slut?	Nej	
Är det troligt att fullmäktiges mål som är av betydelse för god	Nej	

ekonomisk hushållning kommer att nås vid årets slut?		
--	--	--

Redovisning

Revisionsfrågor	Bedömning	Vår kommentar
Är redovisningen i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges verksamhetsmål och aktiviteter uppnås vid årets slut?	Ja	Redovisningen är tillräckligt utvecklad.
Är redovisningen i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges finansiella mål uppnås vid årets slut?	Ja	Redovisningen är tillräckligt utvecklad.
Är redovisningen i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning kommer att nås vid årets slut?	Ja	Redovisningen är tillräckligt utvecklad.
Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2021?	Ja	Vi bedömer att åtgärderna i huvudsak är tillräckliga.

5.1 Rekommendationer

Med anledning av det ekonomiska underskottet per augusti 2022 framför vi kritik mot styrelsens beredning av budgeten för år 2022. Trots betydande osäkerheter föreslog styrelsen en budget som byggde på att flygverksamheten skulle vara i full drift år 2022. Även på kostnadssidan underskattade och utelämnade styrelsen stora kostnadsposter. Vi rekommenderar att styrelsen fortsättningsvis är mer noggrann och i högre grad tillämpar en försiktighetsprincip i budgetberedningen. Den budget som styrelsen föreslår måste bygga på så realistiska antaganden som möjligt på såväl intäkts- som kostnadssidan.

Umeå den 28 september 2022
 Richard Norberg
 Certifierad kommunal revisor